

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Герт фон Бассевіц

ЯК ПЕТРУСЬ НА МІСЯЦЬ ЛІТАВ ТА КОГО ЗІ СОБОЮ В ДОРОГУ БРАВ

Казка

Серія «Богданова шкільна наука в початковій школі»
заснована 2016 року

Перекладено за виданням:
Peterchens Mondfahrt ein Märchen von Gerdt von Bassewitz
Verlagsanstalt Hermann Klemm / Berlin Grunewad, 1915.

Ілюстрації Ганса Балушека

Можете уявити себе на Місяці?
А от Петрусь і Ганнуся полетіли туди.
Про те, що спонукало братика й сестричку
вирушити в таку далеку мандрівку
та які дивовижні пригоди їм довелося пережити,
ви дізнаєтеся, коли прочитаете цю книжку

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора перекладу чи видавця.*

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34а,
м. Тернопіль, 46002, тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com
Збут: (0352) 43-00-46, (050) 338-45-20
Книга поштою: тел.: (0352) 51-97-97, (067) 350-18-70, (066) 727-17-62
mail@bohdan-books.com
тел.: (044) 296-89-56; (095) 808-32-79, nk-bogdan@ukr.net

ЗМІСТ

Історія пана Дзумка	6
У дитячій кімнаті	16
Політ над лугом із зоряними квітами.	35
Зоряна лука	42
Подорож Чумацьким Шляхом.	60
Гостина у Феї Зоряної Ночі —	
Краси Срібної Коси	68
Діти в гостях у Краси Срібної Коси	95
Верхи на Великій Ведмедиці	106
На Різдвяному лузі.	111
Великоднє гніздо	125
Місячна гармата	129
Двобій з Лихим Місячним Хлописьком	139
Ніжка	155
Знову вдома	161

ПЕРСОНАЖІ

Пан Дзумко

Поважний, але страшенно полохливий хрущик зі славетного роду Дзумів. Саме із захопливої та навчальної історії його роду й почнеться ця дивовижна пригода.

Петрусь

Відважний хлопчина, люблячий братик і взагалі добра дитина. Саме він завдяки цим своїм рисам й буде обраним для нечуваного польоту на самісінький Місяць.

Ганнуся

Не менш відважна за свого старшого братика дівчинка. Її кмітливість та сміливість не раз стануть у пригоді хоробрим космічним мандрівникам.

Краса Срібна Коса

Фея Зоряної Ночі.
Завдяки її мудрому та справ-
ведливому керуванню си-
лами природи настає вечір,
минає ніч та відбувається
багато чого іншого
в довкіллі.

Святий Миколай

Найдобріший з хороших
героїв цієї оповіді. Лю-
бить усіх дітей та роздає
їм у день пошанування
Святого Миколая такі
бажані подарунки.

Дзядзьо Пісковій

Надзвичайно заклопота-
ний товстенький літній па-
нок, мешканець зоряного
неба. Керує зорями, навчає
їх, а ще відіграє неабияку
роль у пригоді наших кос-
мічних мандрівників.

Історія пана Дзумка

Паном Дзумком усі звали хруща-грубасика, котрий, тільки-но наставала тепленька весна, поселявся на пишному і кремезному каштанові, що ріс у садку Петрусевих батьків. Вочевидь, це місце було дуже до вподоби хрущикові, бо з гарненького садочка з красивим каштаном можна було за якусь хвилю долетіти до величезного лугу, майже суцільно усіяного квітами. Ох, колись були часи, і пан Дзумко був навіть одруженим, проте сталася прикрість, і хрущик ов-

довів. Лихо принесла захланна курка, котра, дзьобнувши, за одним разом проковтнула бідненьку дружину пана Дзумка́. Еге ж, вельми сумна та неприємна історія, якщо врахувати, що пані Дзумко́ва тієї сонячної післяобідньої пори зазирнула на подвір'я, щоб самій чимось, як трапиться нагода, поласувати. Варто зазначити, що вона вчинила дуже нерозважливо, бо для усього роду хрущів потикатися куди-небудь ще за дня — вельми небезпечно. Кожному, треба сказати, своє. Ось, до прикладу ми, люди, маємо вночі спати, а вже за дня залагоджувати усі наші справи. А вони, хрущі, всі як один, за винятком, очевидно, вже згаданої бідолашної пані Дзумко́вої, сплять удень, а пораються уночі.

Проте пані Дзумко́ва була з тих хрущів, котрі надзвичайно допитливі й прагнуть про все дізнатися самі. Отож навіть за дня вона дзиготіла повсюди, вивідуючи дивовижне та цікаве. І ось, коли хрущиха саме приземлилася на листок салату, вирішивши, що дуже захопливо спробувати його на смак, — дзьоб! цюкнула її звідти курка.

Те, що сталося з дружиною, справило на її чоловіка пана Дзумка́ більш як гнітюче враження. Він тривалий час гірко сумував за жінкою та полив слізьми чимало листоч-

ків на деревах, а потім звелів на знак трауру полакувати його ніжки на чорне. Зазвичай ніжки в хрущів — червоні, але така вже у них традиція, що як овдовіє котрийсь, то неодмінно перемалює лапки на чорне. А пан Дзумко́ був не тільки великим шанувальником усього красивого, він ще й як останній зі славетного роду Дзумків неодмінно дотримувався давніх обрядів та звичаїв, що їх започаткували предки-хрущі.

Історія, яку хочу вам оповісти, розпочалася багато сотень років тому та пов'язана з родом Дзумків загалом і лапкою одного з них зокрема. Прапрадід нашого хруща Дзумка́ саме одружився, коли з ним трапилося велике нещастя. Все почалося дуже гарно та не віщувало нічого лихого. Той давній предок, на ймення, звичайно, теж, Дзумко́, бо чоловіків у цій хрущовій родині звали завше однаково, пішов разом зі своєю маленькою молододо дружиною прогулятись у лісі. А чого було не прогулятися, коли погода надзвичайно гожа, неділенька, та й день добігає до теплого вечора? Подружжя Дзумків, як ото полюбляють усі хрущі — так було тоді, так і тепер, — смачненько поїло, а потім дійшло згоди, що після ситного чи то другого обіду, чи то, радше, першої вечері не завадило б

трішечки відпочити на гілці берізки. Сиділи вони так, милувались одне одним і взаємно тутилися, звична річ, бо ж весілля зовсім недавно відгуляли, отож зовсім не зауважили, що з лісу підступив до берези Лихий Хлописько. Злодюга, одним словом, котрий прийшов у неділю до лісу дров накрасти.

Крадій розмахнувся сокирою й одним ударом стяв берізку, на якій саме примостилися хрущі-молодята. А потім, як почав гілля з берізки обрубувати, так само одним махом узяв та відрубав прапрадідові Дзумку одну з його ніжок! Жах та й годі! Прадід Дзумко́ та зовсім віднедавна його пані Дзумко́ва попадали обоє на спини й зомліли від тих переживань. Проте за якийсь час вони отямилися, бо навколо них нараз виникло якесь світло, якісь напрочуд яскраві сполохи, що перелискували. Це переливалася світлом надзвичайно гарна жінка, котра вийшла з лісу й стала перед ними. Жінка звернулася до них, і її голос дзвенів та розливався у повітрі: «Лихий Хлописько покараний за те, що самовільно рубав ліс у святу неділеньку. Це я, Фея Зоряної Ночі — Краса Срібна Коса, покарала його, бо з Місяця усе, що він учинив, зауважила. Тепер Лихий Хлописько на покару прогнаний на Місяць і сидить разом

з дровами, котрі нарубав, на тамтешній найвищій горі. І на віки вічні там перебуватиме, дерева буде рубати та гілля носити.

На це прапрадід Дзумко́ голосно зойкнув «Ой-йо-йой, а моя ніженька, де моя ніженька, пропала моя малесенька шоста ніженька!»

Стривожилася Краса Срібна Коса так, аж світитися тьмяніше стала: «Ой, — мовила вона, — мені дуже шкода, але лапка твоя, вочевидь, зависла на гіллячці. Отож тепер разом з берізкою вона на Місяці». «Ой, ой, ой-йо-йой, — гірко бідкався прапрадід Дзумко́, — моя ніженька, моя бідолашна маленька шоста ніженька!» І його дружина також обливалася журними сльозами. Пані Дзумкова дуже добре усвідомлювала наслідки: тепер усі їхні дітки, усі хрущики, народяться не як має бути — зі шістьма лапками, а з п'ятьма! Бо п'ять лапок у чоловіка неодмінно передадуться усім його дітям у спадок! Як уздріла Краса Срібна Коса горе хрущиків, стало їй шкода небораків. «Не можу, — каже, — пом'якшити кару Місячному Лихому Хлописькові, бо не порівняти горе маленького хрущика та злі діяння здоровецького хлопа. Проте якщо ти, Дзумку, знайдеш добрих людей, котрі погодяться полетіти з тобою на Місяць і забрати у Лихого

Хлописька ніжку, то приросте вона на місце й матимеш усі шість, як і раніше, до цієї пригоди у лісі. Умова, правда, є: тими людьми мають стати двоє діток, і то такі, які ще ніколи жодної тваринки не мучили. Навіть комашки не скривдили.

Втішились обоє хрущиків, витерли сльози та й полетіли додому вже у кращому настрої.

Про цю подію скоро дізнався увесь комашиний люд. Історію про ніжку Дзумкя згадували у розмовах з родичами і знайомими мало не кожен із жуків, комарів та цвіркунів. Говорили про неї мурахи, навіть, бабки й метелики про ту ніжку чули. Отак родина Дзумків стала знаменитою серед комашиного народу. І не тільки. На всіх луках та під кронами усіх дерев Дзумків згадували як хрущів із знатного роду. А про панів Дзумків та пані Дзумкових навіть складали на їхню прославу пісні, бо постійно хтось із них був прибитий або тапочкою, або ж чимось іншим, що траплялося під руку, коли ночами залітали до хат просити дітей вирушити з ними на Місяць. Зазвичай тими, хто безжально розправлявся з неочікуваними прохачами, ставали жорстокі та нерозумні покоївки, а часом і самі дітки. Отак з нежданою, негаданою славою родина Дзумків